

Życie zawieszono na linie

BEZPIECZEŃSTWO W ciągu trzech ostatnich lat przy obsłudze urządzeń transportu pionowego zginęły 4 osoby, a 3 uległy ciężkim wypadkom.

JERZY CHROMIK
jchromik@gornicza.com.pl

Najgorszy był rok 2008, w którym przy obsłudze szybów zaistniały 2 wypadki śmiertelne i odnotowano 5 poważnych awarii urządzeń.

Sierpień 2008 roku, kopalnia Bielszowice. Najpierw rewizja lin nośnych ujawnia zerwanie jednej splotki liny w szybie V oraz pęknięte druty wewnętrzne i zewnętrzne w przyległych splotkach. Kierownik Działu Energomechanicznego wstrzymuje dalszy ruch wyciągu szybowego, po czym zapada decyzja o bezzwłocznej wymianie kompletu lin nośnych w przedziale B piątki. W trakcie tej operacji w cztery dni później dwie liny wpadają do szybu, a dwie dalsze ulegają spętnieniu na zestawie remontowym. W unieruchomionej na głębokości około 320 m skipoklatce zostaje uwięzionych 2 pracowników. W ewakuacyjnej akcji ratowniczej

Wdrażanie nowoczesności do urządzeń transportu pionowego i systemów sterowania szczególnie widać w nowo budowanym szybie Bzie 1, otwierającym drogę do złoża Bzie-Dębina 1 Zachód kopalni Zofiówka.

FOT.: JAROSŁAW GALLUSEK

zastosowano specjalny wyciąg, sprowadzony z CSRG.

Wrzesień 2008 roku, kopalnia Bobrek-Centrum. Przy czyszczeniu z za-

legającego urobku pomostu w rejonie napędu kłapy zasypowej zbiornika odmiarowego ginie – dociśnięty do jego konstrukcji układem dźwi-

gniowym – przodowy dwuosobowego zespołu.

Grudzień 2008 roku, Zakład Górniczy Polkowice-Sierszowice. Śmiertelnemu wypadkowi ulega maszynista maszyn wyciągowych. Zostaje dociśnięty stalowymi drzwiami do obramowania w słuzie przejścia z klatki schodowej do nadszymbia.

W węglu i miedzi

Marzec 2010 roku, kopalnia Jas-Mos. Podczas jazdy klatki wyciągu awaryjno-rewizyjnego w szybie Jas IV doszło do zakleszczenia naczynia wyciągowego w jego prowadzeniu, co spowodowało spętnienie odkładającej się nośnej liny wyciągowej. W czasie wyjazdu naczyniem w górę doszło do uwolnienia się klatki, jej niekontrolowanego zjazdu w dół i zerwania liny. Klatka ponownie została unieruchomiona po zaczepieniu o konstrukcję zbrojenia szybu.

Styczeń 2011 roku, Zakład Górniczy Rudna w Polkowicach. W czasie ruchu w dół wylądowanej platformą z kostką betonową klatki następuje przemieszczenie się ładunku poza gabaryty naczynia i jego wypadnięcie do szybu. Nie ucierpieli ludzie, lecz w następstwie tego zdarzenia doszło do poważnych uszkodzeń prowadzenia klatki i lin wyrównawczych.

W ubiegłym roku nadzorem i kontrolą urzędów górniczych było objętych 323 górniczych wyciągów szybowych. Od 2008 r. do końca lipca br.

w wypadkach związanych z ruchem urządzeń transportu pionowego zginęło 4 pracowników kopalń, a 3 dalszych doznało ciężkich obrażeń. W tym czasie odnotowano też 10 awarii, w tym 3 od stycznia do końca lipca br.

Więcej nowoczesności w sterowaniu

W ubiegłym tygodniu (24 sierpnia) w Wyższym Urzędzie Górniczym odbyło się seminarium poświęcone właśnie bezpieczeństwu eksploatacji wyciągów szybowych w podziemnych zakładach górniczych. Spotkanie zgromadziło około 40 przedstawicieli kopalń, wywodzących się głównie spośród dozoru ruchu i służb energomechanicznych.

Adam Zygmunt, dyrektor Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych, zastrzega się, by nie łączyć seminarium z jakimś szczególnym nasileniem niebezpiecznych zjawisk i zdarzeń, towarzyszących eksploatacji górniczych wyciągów szybowych. Przekonuje, że – przeciwnie – w ostatnich latach obserwuje się zauważalną poprawę stanu technicznego tej grupy urządzeń oraz stosowanych systemów zabezpieczeń.

– Tego rodzaju cykliczne seminaria wpisują się w strategię działań urzędów górniczych i mają przede wszystkim walor profilaktyczno-prewencyjny. Punktem wyjścia jest omówienie zaistniałych, potencjalnie niebezpiecznych zdarzeń. O ile więc zauważalnie poprawia się stan techniczny tej grupy maszyn i urządzeń, to zadaniem dozoru i służb energomechanicznych w kopalniach jest przede wszystkim pilnowanie ich sprawności. W najbliższej przyszłości – na ile tylko będą pozwalały na to możliwości ekonomiczne górniczych przedsiębiorców – należy spodziewać się wdrażania kolejnych rozwiązań technicznych, umożliwiających podniesienie poziomu bezpieczeństwa eksploatacji wyciągów szybowych. Najbardziej oczekiwane są rozwiązania bezprzewodowej sygnalizacji i łączności szybowej najnowszej generacji. Takie podnoszenie poprzeczki dotyczy więc szczególnie optymalizacji systemów sterowania i zabezpieczeń – podkreśla dyrektor Adam Zygmunt.